

A 2011. március 31 – április 1-jei magas szintű szakértői találkozó eredményei

2011. március 31 - április 1 között **Magas Szintű Találkozót** rendeztünk a **Kohéziós Politika Jövőjéről** Budapesten, ahol a tematikus koncentráció és rugalmasság, valamint a kohéziós politika eredmény-orientált megközelítésének témaköreit vitatták meg a résztvevők a Magyar Elnökség által készített vitaindító dokumentumok alapján. A szakértői szintű vita eredményeként a küldöttek elfogadták a **tematikus koncentráció** kettős célkitűzését, azaz az Európa 2020 Stratégiával történő összehangolást és a Kohéziós Politika hatékonyságának növelését, kiemelve, hogy az utóbbi az erősebb cél. A résztvevők rámutattak arra, hogy eredeti célkitűzéseinek változatlansága mellett a Kohéziós Politika jelentős mértékben hozzájárulhat az Európa 2020 Stratégia megvalósításához. Azt is hangsúlyozták, hogy a hatékony Kohéziós Politika érdekében rugalmasságot kell biztosítani a tagállamok és a régiók számára mivel nincs olyan egységes megoldás, amely mindenki számára kedvező lehet. A tagállamok határozottan támogatták, hogy fokozni kell a Kohéziós Politika **eredmény-orientált** megközelítését. Arra a következtetésre jutottak, hogy az új feltételeknek építeniük kell a korábbi tapasztalatokra és azok nem növelhetik az adminisztratív terheket. Döntő fontosságúnak ítélték meg, hogy a kondicionalitások közvetlen kapcsolatban álljanak a Kohéziós Politika hatékonyságával, hogy azok teljesítése objektíven mérhető legyen, és hogy az érintett szereplők rendelkezzenek a szükséges kompetenciával és kapacitással azok befolyásolására. Az esemény ezen fő üzenetei a **Találkozó Következtetéseiben** szerepeltek.

Eredmények az egyes napok bontásában:

Tematikus koncentráció (1. nap)

- **A tematikus koncentráció révén elérni kívánt mindkét célkitűzéssel (eredményesség növelése, ill. az EU2020-al való hangsúlyosabb kapcsolat) valamennyi résztvevő egyetértett.**
- Többen úgy vélték, hogy a fejlesztési célok **tematikus prioritásokra** történő felosztása **veszélyeztetheti a kohéziós politika integrált, területi alapú szemléletmódját**, amelyet jelenleg is a politika sajátos hozzáadott értékeként tartanak számon.
- A kohéziós politika Európa 2020 Stratégiával való kapcsolatát tekintve a résztvevők egyetértettek abban, hogy **a kohéziós politika az Európa 2020 Stratégia végrehajtásának egyik fontos eszköze** lehet a jövőben. **Több résztvevő** azonban **kétségeit fejezte ki azzal a koncepcióval szemben, amelynek értelmében a következő programozási időszak fejlesztési stratégiáját megalapozó Partnerségi Szerződés a Nemzeti Reformprogramokban (NRP) kialakított fejlesztési irányvonalak mentén kerülne kidolgozásra.** A probléma abból adódik, hogy a Nemzeti Reformprogram alapvetően egy gazdaságpolitikai dokumentum, így az abban vázolt fejlesztési irányok nem érik el a fejlesztési stratégia szintjét.
- Az Európa 2020 célokkal való szoros összefüggés mellett a tagállamok hangsúlyozták ugyanakkor azt is, hogy **a kohéziós politikának saját célokkal rendelkező önálló politikának kell maradnia. Kohézió és versenyképesség nem állítható egymással szembe:** olyan rendszert kell kialakítani, amelyben e kettő a lehető leghatékonyabban működik együtt a célok és hatások szinergikus erősítése érdekében.
- Megvitatásra került továbbá a **rugalmasság kérdése** is. Egyetértés született abban, hogy megfelelő szabadságot kell biztosítani a jövőben mind a tagállamoknak, mind a régióknak a saját fejlesztési prioritásaik és ezek eléréséhez

szükséges eszközök meghatározásában. **A kitűzött kohéziós, ill. versenyképességi célok ugyanis csak megfelelő rugalmasság mellett valósíthatók meg.** Több résztvevő részéről elhangzott, hogy **a tematikus céloknak inkább orientáló jellegűnek kell lenniük,** s nem konkrétumokat kell megfogalmazniuk.

- Számos résztvevő kezdeményezte az **ESZA jövőbeli szerepének megvitatását** is. Fizikaitőke-fejlesztés és humántőke-fejlesztés elválaszthatatlan egy régió fejlesztése tekintetében. Erre tekintettel az Európai Szociális Alapnak **mind a kohéziós célok, mind az Európa 2020 Stratégia versenyképességi céljainak végrehajtásában kiemelkedő szerepet kellene játszania** a jövőben.
- A tematikus koncentráció vitájának záró gondolataként megfogalmazódott több tagállam részéről, hogy **e rendszer mellett érdemes lenne egyéb alternatívákat is kidolgozni** arra vonatkozóan, hogy a regionális igények és az Európa 2020 célok minél jobban összhangba kerüljenek egymással.

Eredményorientált megközelítés (2. nap)

- A résztvevők egyetértettek abban, hogy **a jövőben megfelelő intézkedések szükségesek a politika eredményességének növelése érdekében.**
- E célt szolgálnák a kondicionalitások, ám **a végrehajtásuk tekintetében az egyes részletek még további tisztázást igényelnek.** Fontos, hogy **a jövőben egy átlátható, mindenki által egységesen értelmezett feltételrendszer kerüljön kialakításra.**
- A Bizottság jelenlegi javaslatai alapján elképzelhető az is, hogy a jövőben az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az Európai Szociális Alap tekintetében eltérő kondicionalitások kerülnének előírásra. Ezt a tagállamok nem támogatnák, mivel ez a gyakorlat ellehetetlenítené az integrált fejlesztéseket.
- Az új kondicionalitások bevezetését illetően több javaslat is megfogalmazódott. Egyrészt **egyetlen feltétel bevezetése sem járhat az adminisztratív terhek további növelésével.**
- **Az ösztönzők kialakítása** során a résztvevők **egyöntetűen elutasították negatív ösztönzők bevezetését, ehelyett inkább a pozitív ösztönzők, így a nemzeti szintű teljesítménytartalék bevezetését támogatják.**
- A politika eredményességének növelése érdekében több résztvevő is jelezte a jelenlegi jelentéstételi rendszer továbbfejlesztését is (adatbázisok fejlesztése).
- A konferencián elhangzott, hogy szerencsés lenne **a kondicionalitásokra vonatkozó új keretrendszert egy tagállam-specifikus kísérleti projekten keresztül a gyakorlatban is tesztelni** annak érdekében, hogy a jövőbeli visszasságokat még a jogszabályok elfogadása előtt kiküszöbölhessük.